

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta

Autor práce: Michaela Převorovská

Název práce: Problémy socializace dětí z pěstounských rodin na druhém stupni základní školy

Autorka posudku: PhDr. Hana Geissler

Ústředním výzkumným problémem této práce je socializace dětí z pěstounských rodin na druhém stupni základní školy – téma je relevantní pro studovaný obor. Cíl bakalářské práce byl zvolen exploračně-deskriptivní: „*prozkoumat proces socializace dětí do pěstounských rodin a školních kolektivů, specifika tohoto procesu a ovlivňující faktory*“ (str. 6). Práce se výzkumnému tématu věnuje jako problému sociologickému. Ač by se na zkoumané téma jistě dalo nahlížet i jako na otázku sociální a veřejné politiky, tato optika se v práci téměř neobjevuje.

Práce je strukturovaná na dvě hlavní části: teoretickou a empirickou. Cíl práce je obsažen v úvodu. Teoretická část tvoří většinu textu (cca 28 str.) a věnuje se představení pojmů a konceptů jako je socializace, sociokulturní normy, deviace, stigmatizace aj., dále se zabývá psychickým vývojem dítěte a psychickými potřebami, školou jako prostředím socializace a popisem systému náhradní rodinné péče a sociálně-právní ochrany dětí v ČR. Empirická část (cca 12 str.) pak popisuje výzkumné otázky, metodologický přístup, vlastní výzkum a jeho závěry. Strukturace práce se liší od stanovených požadavků, výraznějším problémem je toto zejména u chybějící samostatné kapitoly týkající se cílů a výzkumných otázek práce, které by autorce umožnily se věnovat tématu přímočařeji bez oklik a odboček.

Za slabinu práce bych označila množství textu, který nejde přímo k jádru věci. Práce obsahuje mnoho pasáží, jimž z věcného hlediska nelze vytknout irelevantnost (např. 1.1. a 1.2.), které jsou ale z hlediska délky bakalářské práce spíše nepřiměřeně dlouhým úvodem do problematiky a nejsou dostatečně propojeny s výzkumným problémem. A tak části, které se věnují samotnému výzkumnému problému či jednoznačněji se podílejí na naplnění cílů práce a zodpovězení otázek, jsou v celém textu spíše v menšině. V práci nalezneme i dvě kapitoly, které popisují sociální politiku v dané oblasti (1.6. a 1.7.). Ty v textu stojí trochu osamoceně – nejsou propojeny s předchozími teoretickými pasážemi, ani nijak výrazněji nevstupují do empirického výzkumu a nejsou reflektovány v závěrech.

Studentka si zvolila kvalitativní výzkumnou strategii, zrealizovala 8 polostrukturovaných rozhovorů s dětmi v pěstounské péči, jejich pěstouny a učiteli a pomoci nich sestavila 3 případové studie socializace dětí z pěstounských rodin ve školách. Autorku trápí omezené možnosti pro zobecnění takto malé sondy, já bych přesto velice ocenila realizaci vlastního výzkumu. Jeho závěry jsou zajímavé a pro rozvoj poznání problematiky mají přidanou hodnotu. Analýzu rozhovorů provádí autorka tak, že popisuje zjištění z jednotlivých rozhovorů v podkapitolách po jednotlivých respondentech (str. 41-46). Tento postup je v případě této práce funkční, u výzkumu, kde je třeba analyzovat více rozhovorů dohromady, by však použít nešel. Z tohoto pohledu práce dovednost analýzy v kvalitativním výzkumu neproказuje. Škoda, že studentka nepřikládá k práci scénáře rozhovorů a formulář pro informovaný souhlas (zvláště ten pro biologické rodiče by byl velice zajímavý).

Práce je napsána kultivovaným, čtivým a odborným jazykem. Studentka pracuje s velkým objemem odborných zdrojů a na bakalářský stupeň s obdivuhodnou precizností a vyzrálostí tvoří odborný text, který je věcný a argumentačně dobře podpořený citovanými zdroji.

Po stránce formální úpravy je práce zpracována relativně dobře, přesto by si zasloužila ještě jedno pročtení a odstranění hrubek a překlepů (např. sjednocení odsazení prvního řádku (např. str. 6, 30), děti nemohli (str. 6), děti museli čelit (str. 36), z odpovědi chlapce vyplívá (str. 44), děti do rodin přišli (str. 48), nadužívání interpunkce („Jednání (...) může být vnímáno, jako něco neobvyklého, až deviantního“ (str. 6)), sociokulturní podmínky (str. 14), „lze vysledovat několik čtyři základní typy dětí“ (str. 23), dvojité zkopírování jedné věty na straně (str. 27, 42) aj.)

Celkově tato bakalářská práce budí ambivalentní pocity. Na jednu stranu jde o hezký odborný text jistě velice nadané studentky, který si svého čtenáře najde ať už jako přehledový text pojmů a konceptů vážících se k socializaci dětí v pěstounské péči nebo pro závěry zrealizovaného výzkumu. Na druhé straně jde o text, který nerespektuje strukturu bakalářské práce a zejména nedostatek pozornosti věnované vymezení cílů a výzkumných otázek na něj dopadá negativně. Práce pak k výzkumnému problému přistupuje zejména v teoretické části velice zešíroka, nedochází k analytickému propojení všech zahrnutých pojmů, konceptů a empirického výzkumu a v tomto ohledu jí jako celku chybí kompaktnost.

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou velmi dobře.**

Datum: 2. 6. 2016

Podpis: